



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2017. január 26.*

„Fellebbezés — Kartellek — A fürdőszobai szerelvények és felszerelések belga, német, francia, olasz, holland és osztrák piaca — Eladási árak összehangolása és érzékeny kereskedelmi információk cseréje — 1/2003/EK rendelet — A 23. cikk (2) bekezdése — A forgalom 10%-ának megfelelő felső határ — A 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás — Indokolási kötelezettség — Az egyenlő bánásmód elve — Korlátlan felülvizsgálati jogkör gyakorlása”

A C-637/13 P. sz. ügyben,

a **Laufen Austria AG** (székhelye: Wilhelmsburg [Ausztria], képviseli: E. Navarro Varona abogada)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2013. november 27-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: F. Castilla Contreras, F. Castillo de la Torre és F. Jimeno Fernández, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano, a Bíróság elnökhelyettese, az első tanács elnökeként eljárva, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (előadó) és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. szeptember 10-i tárgyalásra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: spanyol.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a Laufen Austria AG az Európai Unió Törvényszéke Laufen Austria kontra Bizottság ügyben 2013. szeptember 16-án hozott ítéletének (T-411/10, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2013:443) hatályon kívül helyezését kéri, amennyiben abban az ítéletben a Törvényszék elutasította az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/39092 – „fürdőszobai szerelvények és felszerelések”-ügy) 2010. június 23-án hozott C(2010) 4185 végleges bizottsági határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) Laufen Austria AG-t érintő részében történő megsemmisítése, illetve másodlagosan az e határozatban vele szemben kiszabott bírság csökkentése iránti keresetét.

Jogi háttér

Az 1/2003/EK rendelet

- 2 Az [EUMSZ 101. cikkben] és az [EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 23. cikkének (2) bekezdése a következőket írja elő:

„A Bizottság határozattal bírságot szabhat ki a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira, amennyiben azok akár szándékosan, akár gondatlanságból:

- a) megsértik [az EUMSZ 101. cikket] vagy [az EUMSZ 102. cikket] [...]

[...]

A jogsértésben részt vevő vállalkozások és vállalkozások társulásai tekintetében a bírság egyenként nem haladhatja meg az előző üzleti év teljes forgalmának 10%-át.

[...]”

A 2006. évi iránymutatás

- 3 Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o.; továbbiakban: 2006. évi iránymutatás) 2. pontja jelzi, hogy a bírságok megállapítását illetően „a Bizottságnak meg kell vizsgálnia mind a jogsértés időtartamát, mind a súlyosságát”, valamint hogy a „kiszabott bírság nem haladhatja meg az [1/2003 rendelet] 23. cikke (2) bekezdésének második és harmadik albekezdésében szereplő határértékeket”.

- 4 Ezen iránymutatás 13. pontja a következőket írja elő:

„A kiszabásra kerülő bírságok alapösszegének meghatározásához a Bizottság a jogsértés által közvetlenül vagy közvetve [...] érintett, a vállalkozás által az [Európai Gazdasági Térségen] [EGT] belül, az érintett földrajzi területen értékesített áruk és szolgáltatások eladásának értékét alkalmazza. A Bizottság rendszerint a vállalkozásnak a jogsértésben való részvétele utolsó teljes üzleti évében történt eladásait veszi figyelembe.”

- 5 A 2006. évi iránymutatás 20. pontja a következőképpen rendelkezik:

„A súlyosságot minden egyes jogsértéstípusnál esetenként állapítják meg, valamennyi releváns körülmény figyelembevételével.”

6 Ugyanezen iránymutatás 21. pontja a következőket jelzi:

„Általános szabály szerint az eladások értékének szóban forgó arányát akár 30%-ban is megállapíthatják.”

7 A 2006. évi iránymutatás 22. pontja értelmében:

„Annak eldöntéséhez, hogy az eladások értékének adott esetben alkalmazandó aránya alacsonyabb vagy magasabb legyen ennél a mértéknél, a Bizottság olyan tényezőket fog figyelembe venni, mint például a jogsértés jellege, az érintett felek összesített piaci részesedése, a jogsértés földrajzi kiterjedése, valamint az, hogy a jogsértés megvalósult-e.”

8 Ezen iránymutatás 23. pontja a következőket írja elő:

„Az árak rögzítéséről, a piac felosztásáról és a termelés korlátozásáról szóló [...] horizontális megállapodások természetüknél fogva a legsúlyosabb versenykorlátozások közé számítanak. A versenypolitika elvei jegyében szigorú bírságokat kell ellenük alkalmazni. Ezért az ilyen jellegű jogsértések esetén az eladások arányát általában a legmagasabb szinten állapítják meg.”

9 Az említett iránymutatás 25. pontjának szövege a következő:

„Ezenkívül, függetlenül attól, hogy a vállalkozás milyen hosszú időszakon keresztül vett részt a jogsértésben, a Bizottság – az A. szakaszban fent meghatározott módon – az alapösszegbe beépít egy olyan összeget, mely az eladások értékének 15 és 25%-a között mozog, annak érdekében, hogy a vállalkozásokat elrettentsék attól, hogy egyáltalán árrogzításról, piacfelosztásról és termelésekorlátozásról szóló horizontális megállapodásokat kössenek. A Bizottság más jogsértések esetén is alkalmazhat ilyen kiegészítő összeget. Annak eldöntésére, hogy adott esetben az eladások értékének mekkora hányada alkalmazandó, a Bizottság figyelembe fog venni bizonyos – főként a 22. pontban meghatározott – tényezőket.”

10 Ugyanezen iránymutatás 29. pontja kimondja:

„A bírság alapösszege csökkenthető, ha a Bizottság enyhítő körülményeket állapít meg, mint például:

- amikor az érintett vállalat bizonyítani tudja, hogy a Bizottság első közbelépésére abbahagyta a jogsértést. Ez nem vonatkozik a titkos megállapodásokra és magatartásra (főként a kartellekre nem);
- amikor az érintett vállalkozás bizonyítani tudja, hogy a jogsértést gondatlanságból követték el;
- amikor az érintett vállalat bizonyítékkal szolgál arra, hogy részvétele a jogsértésben kifejezetten csekély, és következésképpen bizonyítani tudja azt is, hogy mialatt részt vett a jogsértő megállapodásban, a piacon versenyző magatartás tanúsításával hatékony módon elkerülte azok végrehajtását; annak pusztán ténye, hogy egy vállalkozás a jogsértésben rövidebb ideig vett részt, mint a többi vállalkozás, nem számít enyhítő körülménynek, hiszen ez a tény már az alapösszegben is tükröződik;
- amikor az érintett vállalkozás hatékonyan együttműködik a Bizottsággal az Engedékenységi Közlemény hatályán, valamint a jog által előírt együttműködési kötelezettségein túl;
- amennyiben a versenyellenes magatartást közhatóságok vagy jogszabályok engedélyezték vagy ösztönözték. [...]”

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

- 11 A jogvita előzményeit a megtámadott ítélet az 1–27. pontban fejt ki, és azokat a következőképpen lehet összefoglalni.
- 12 A Laufen Austria a megállapított jogsértést megvalósító tényállás idején saját védjegyei alatt gyártott kerámiaárukat, valamint ezeket, továbbá a versenytársak által gyártott termékeket forgalmazta. Értékesítései Ausztriára és – csekélyebb mértékben – Németországra koncentráálódtak. 1999. október 29-én a Roca Sanitario SA, a fürdőszobai szerelvények és felszerelések ágazatában működő társaságok csoportjának anyavállalata (a továbbiakban: Roca-csoport) megszerezte azt a csoportot, amelynek élén a svájci Keramik Holding AG társaság állt, amely kizárólagos részesedéssel rendelkezett a Laufen Austria tőkéjében.
- 13 2004. július 15-én a Masco Corp. és leányvállalatai – köztük a csaptelepeket gyártó Hansgrohe AG és a zuhanykabinokat gyártó Hüppe GmbH – arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy a fürdőszobai szerelvények és felszerelések ágazatában kartell áll fenn, és kérték, hogy a kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló bizottsági közlemény (HL 2002. C 45., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 155. o.; a továbbiakban: 2002. évi engedékenységi közlemény) alapján mentesítsék őket a bírságok alól, illetve hogy – ennek hiányában – csökkentsék a velük szemben esetlegesen kiszabott bírságok összegét.
- 14 2004. november 9-én és 10-én a Bizottság bejelentés nélküli helyszíni vizsgálatokat végzett a fürdőszobai szerelvények és felszerelések ágazatában működő több társaság és nemzeti szakmai szövetség helyiségeiben. A Bizottság – miután 2005. november 15. és 2006. május 16. között információkéréssel fordult az említett társaságokhoz és szövetségekhez, köztük a Roca SARL-hoz (a továbbiakban: Roca) és a Laufen Ausztriához – 2007. március 26-án kifogásközlést fogadott el. Ezen utóbbit többek között a fellebbezővel közölték.
- 15 2006. január 17-én a Roca a saját nevében, valamint azon csoport nevében, amelyhez a Laufen Austria tartozott – mivel átvette ennek franciaországi tevékenységeit –, kérte, hogy a 2002. évi engedékenységi közlemény alapján mentesítsék a bírságok alól, illetve hogy – ennek hiányában – csökkentsék a vele szemben esetlegesen kiszabott bírságok összegét.
- 16 A 2007. november 12. és 14. között megtartott tárgyalást, bizonyos társaságok – köztük a fellebbező – részére tényállást közlő levél 2009. július 9-én történt megküldését, valamint a fellebbezőhöz intézett, kiegészítő információk iránti kérések megküldését követően a Bizottság 2010. június 23-án elfogadta a vitatott határozatot, amelyben megállapította, hogy a fürdőszobai szerelvények és felszerelések ágazatában megsértették az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését és az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i megállapodás (HL 1994. L 1., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 52. kötet, 3. o.; a továbbiakban: EGT-megállapodás) 53. cikkét. Ezt a jogsértést, amelyben 17 vállalkozás vett részt, 1992. október 16. és 2004. november 9. közötti különböző időszakokban követték el, és az Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Hollandia és Ausztria területén versenyellenes megállapodások és összehangolt magatartások összességében nyilvánult meg. A kartellel érintett termékek a következő három alcsoport valamelyikébe tartozó fürdőszobai szerelvények és felszerelések: csaptelepek, zuhanykabinok és kiegészítők, valamint kerámiaáruk (a továbbiakban: a termékek három alcsoportja).
- 17 A Bizottság többek között rámutatott arra, hogy léteztek olyan nemzeti szakmai szövetségek, amelyek tagjainak tevékenységei a termékek három alcsoportjának összességére kiterjedtek, és amelyeket „koordinációs szervezeteknek” nevezett, továbbá olyan tagokat magukban foglaló nemzeti szakmai szövetségek, amelyeknek a tevékenysége a termékek e három alcsoportja közül legalább kettővel összefüggött, amelyeket „több termékre kiterjedő szövetségeknek” nevezett, valamint olyan tagokat magukban foglaló szakszövetségek, amelyeknek a tevékenysége a termékek e három alcsoportjának

valamelyikével függött össze. Végül megállapította, hogy létezett a vállalkozások egy központi csoportja, amely különböző tagállamokban koordinációs szervezetek és több termékre kiterjedő szövetségek keretében vett részt a kartellben.

- 18 A Roca-csoportnak a megállapított jogsértésben való részvételét illetően a Bizottság úgy vélte, hogy ezen utóbbinak tudomása volt a termékek három alcsoportjával kapcsolatos jogsértésről. Ami azonban a kartell földrajzi kiterjedését illeti, a Bizottság megítélése szerint nem lehetett úgy tekinteni, hogy a Roca-csoportnak tudomása volt annak teljes kiterjedéséről, hanem csak a Franciaországban és Ausztriában megvalósuló, összejátszásra irányuló magatartásokról.
- 19 A Bizottság ily módon a vitatott határozat 1. cikkének (3) bekezdésében megállapította, hogy a Laufen Austria, a Roca Sanitario és a Roca – azzal, hogy a fürdőszobai szerelvények és felszerelések ágazatában Franciaországban és Ausztriában folyamatos megállapodásban, illetve összehangolt magatartásokban vett részt – megsértette az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését és az EGT-megállapodás 53. cikkét.
- 20 Az egyes vállalkozásokkal szemben kiszabott bírság összegének megállapítása céljából a Bizottság a 2006. évi iránymutatásra támaszkodott.
- 21 A Bizottság először a bírság alapösszegét határozta meg. E célból pontosította, hogy ez a számítás az egyes vállalkozások tagállamonkénti eladásain alapul, szorozva a megállapított jogsértésben az egyes tagállamokban és a termékek érintett alcsoportja vonatkozásában való részvétel éveinek számával, így a Bizottság figyelembe vette azt, hogy bizonyos vállalkozások a tevékenységüket kizárólag bizonyos tagállamokban folytatják, illetve hogy ezek a tevékenységek a termékek három alcsoportja közül csupán egy alcsoportra irányulnak.
- 22 Ennek pontosítását követően a Bizottság a 2006. évi iránymutatás 20–23. pontja értelmében a megállapított jogsértés súlyosságához kapcsolódó együttható (a továbbiakban: a „jogsértés súlyosságára” vonatkozó együttható) mértékét az eladások értékének 15%-ában határozta meg. Ezen a címen e jogsértés négy értékelési szempontját vette figyelembe, nevezetesen az összesített piaci részesedéseket, valamint a jogsértés jellegét, földrajzi kiterjedését és megvalósulását.
- 23 Ezenkívül a Bizottság a bírság fellebbezőre vonatkozóan meghatározott alapösszegére a megállapított jogsértés időtartama címén alkalmazandó együtthatót – a 2006. évi iránymutatás 24. pontjában szereplő rendelkezések alapján – 10-ben állapította meg a fellebbező tekintetében, amely szám Ausztria területén a kerámiaárak vonatkozásában a jogsértésben való tíz évig tartó részvételnek felel meg.
- 24 Végezetül, a Bizottság – azzal a céllal, hogy biztosítsa a vitatott határozat elrettentő hatását – a 2006. évi iránymutatás 25. pontja és a jelen ítélet 22. pontjában említett négy értékelési szempont alapján 15%-os kiegészítő együtthatónak (a továbbiakban: „kiegészítő összegre” vonatkozó együttható) az eladások értékére történő alkalmazásával megnövelte a bírság alapösszegét.
- 25 Ez azt eredményezte, hogy a bírság alapösszege – a Roca-csoportot illetően – a francia piacon a csaptelepekkel kapcsolatos, összejátszásra irányuló magatartások tekintetében 3 000 000 euróra, a kerámiaárakkal kapcsolatos, összejátszásra irányuló magatartások tekintetében pedig 35 700 000 euróra emelkedett: 3 700 000 euró a francia piac, 32 000 000 euró pedig az osztrák piac esetében.
- 26 Másodszor a Bizottság megvizsgálta, hogy vannak-e olyan súlyosító vagy enyhítő körülmények, amelyek indokolhatják a bírság alapösszegének kiigazítását. A fellebbező esetében semmilyen súlyosító, illetve enyhítő körülményt nem állapított meg.
- 27 Harmadszor a Bizottság az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése értelmében a forgalom 10%-os felső határát (a továbbiakban: 10%-os felső határ) alkalmazta. E felső határ alkalmazását követően a Roca-csoporttal szemben kiszabott bírság összege 38 700 000 euró volt.

- 28 Negyedszer, a Bizottság úgy vélte, hogy a Roca-csoport – amelybe a fellebbező tartozik – a 2002. évi engedékenységi közlemény alapján nem jogosult a bírság összegének csökkentésére. Véleménye szerint egyrészt az e csoport által előterjesztett bizonyítékok nem tekinthetők úgy, mint amelyek e közlemény 21. pontja értelmében jelentős hozzáadott értéket képviselnek. Másrészt, az említett csoport nem tanúsított valódi együttműködést az igazgatási eljárás során.
- 29 A fentiekre tekintettel a Bizottság a vitatott határozat 1. cikkének (3) bekezdésében megállapította, hogy a fellebbező megsértette az EUMSZ 101. cikket és az EGT-Megállapodás 53. cikkét azzal, hogy 1994. október 12-től 2004. november 9-ig tartó időszakban Franciaország és Ausztria területén a fürdőszobai szerelvények és felszerelések ágazatában folyamatos megállapodásban és összehangolt magatartásokban vett részt.
- 30 A vitatott határozat 2. cikkének (4) bekezdése értelmében a Bizottság 32 000 000 euró bírságot szabott ki a fellebbezővel szemben, ebből 17 700 000 eurót a Roca Sanitarióval egyetemlegesen.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 31 A Törvényszék Hivatalához 2010. szeptember 8-án benyújtott keresetlevelével a Laufen Austria a vitatott határozat öt érintő részében történő megsemmisítése, illetve másodlagosan a vele szemben kiszabott bírság összegének csökkentése iránti keresetet nyújtott be.
- 32 A vitatott határozat részleges megsemmisítése iránti kérelmének alátámasztására a Laufen Austria hat jogalapra hivatkozott. Az első jogalap a Roca Sanitariónak felrótt versenyellenes magatartásokért fennálló felelősség betudására vonatkozott. A második jogalap a 10%-os felső határ alkalmazásával foglalkozott. A harmadik jogalap a Laufen Austria által elkövetett jogsértés súlyosságának Bizottság általi értékeléséhez kapcsolódott. A negyedik jogalap az arányosság és az egyenlő bánásmód elvének megsértésén alapult, amennyiben a gazdasági válságot nem vették figyelembe enyhítő körülményként. Az ötödik jogalap a nagykereskedők által gyakorolt nyomás enyhítő körülményként való figyelembevételének hiányára vonatkozott. A hatodik jogalap a 2002. évi engedékenységi közlemény és a 2006. évi iránymutatás alkalmazásával kapcsolatos hibákon alapult.
- 33 A bírság összegének csökkentésére irányuló, másodlagosan előadott kérelmével összefüggésben a Laufen Austria a megállapított jogsértésben való, a többi résztvevőéhez képest csekélyebb mértékű részvételére, az elkövetett jogsértésben való részvételének kevésbé jelentős mértékére, valamint a Bizottsággal folytatott együttműködésének szintjére hivatkozott.
- 34 A megtámadott ítéletben a Törvényszék a felperes által felhozott hat jogalapot részben mint elfogadhatatlanokat, részben mint hatástalanokat, részben pedig mint megalapozatlanokat utasította el. A Törvényszék úgy vélte, hogy a fellebbező által hivatkozott körülmények egyike és egyetlen közrenden alapuló jogalap sem igazolja azt, hogy korlátlan felülvizsgálati jogkörét gyakorolja a fellebbezővel szemben kiszabandó bírság összegének csökkentése céljából.
- 35 A Törvényszék következésképpen a Laufen Austria keresetét teljes egészében elutasította.

A felek kérelmei

- 36 A Laufen Austria azt kéri, hogy a Bíróság:
- részben helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
 - csökkentse a vele szemben kiszabott bírság összegét, és

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

37 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– a Laufen Austriát kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

38 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a fellebbező két jogalapra hivatkozik. Az első jogalap azon alapul, hogy a Törvényszék nem teljesítette indokolási kötelezettségét, valamint hogy – az 1/2003 rendeletben előírt felső határ alkalmazásával kapcsolatban – megsértette a bírságok egyéniesítése, a személyes felelősség, az arányosság és az egyenlő bánásmód elvét. A második jogalap azon alapul, hogy a Törvényszék – azzal, hogy elutasította a fellebbezővel szemben kiszabott bírság alapösszegének csökkentése iránti kérelmet – megsértette a szankció egyéniesítése és a személyes felelősség, az arányosság, az egyenlő bánásmód és a bizalomvédelem elvét, valamint az indokolási kötelezettségét.

Az első jogalapról

A felek érvei

39 Első jogalapjával a Laufen Austria lényegében azt állítja, hogy a Törvényszék nem teljesítette indokolási kötelezettségét, valamint megsértette a bírságok egyéniesítése, a személyes felelősség, az arányosság és az egyenlő bánásmód elvét azzal, hogy a megtámadott ítélet 148–154. pontjában a Roca Sanitario teljes forgalmát vette figyelembe az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében előírt 10%-os felső határ kiszámításához, többek között azon időszak tekintetében, amelyben a szóban forgó jogsértésért az ő kizárólagos felelősségét állapították meg.

40 A Laufen Austria e tekintetben azzal érvel, hogy nem képezett gazdasági egységet a Roca Sanitarioval a jogsértésnek a Keramik Holding Roca Sanitario általi megszerzését megelőző időszakában. Márpedig a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az említett felső határt kizárólag a jogsértésért felelős vállalkozás forgalma alapján kell kiszámítani.

41 Következésképpen a Törvényszéknek az ezen időszakkal kapcsolatos bírság kiszámítása céljából kizárólag a Laufen Austria saját forgalmához képest kellett volna alkalmaznia a 10%-os felső határt.

42 A Törvényszék emellett nem teljesítette indokolási kötelezettségét és megsértette az egyenlő bánásmód elvét, amikor sem a Bizottság azon korábbi határozatait, sem pedig a Törvényszék azon ítéleteit nem vette figyelembe, amelyekben a jelen ügybeliekhez hasonló körülmények között a valamely leányvállalattal szemben kiszabott bírság összegét az e leányvállalat saját erőforrásaira tekintettel számították ki.

43 A Bizottság vitatja a fellebbező érveit.

A Bíróság álláspontja

- 44 Amint azt a Bíróság már megállapította, az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdése második albekezdésének szövege egyértelmű, amennyiben azt követeli meg, hogy „[a] jogsértésben részt vevő vállalkozások és vállalkozások társulásai tekintetében a bírság egyenként nem haladhatja meg az előző üzleti év teljes forgalmának 10%-át” (2014. szeptember 4-i YKK és társai kontra Bizottság ítélet, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 58. pont).
- 45 Márpedig a „jogsértésben részt vevő vállalkozás” említett rendelkezés értelmében vett fogalmának szükségszerűen meg kell egyeznie az EUMSZ 101. cikk alkalmazása esetében, mivel egy ehhez hasonló fogalmat nem lehet eltérő módon értelmezni a jogsértés betudhatósága és a 10%-os felső határ alkalmazása céljából (2014. szeptember 4-i YKK és társai kontra Bizottság ítélet, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 59. pont).
- 46 Ily módon, amennyiben a Bizottság által az EUMSZ 101. cikk megsértése tekintetében felelősnek tartott valamely vállalkozást egy másik vállalkozás megszerez – ahogyan a jelen ügyben –, amely vállalkozásban leányvállalként megtartja külön gazdasági egység minőségét, a Bizottságnak e gazdasági egységek mindegyikének saját forgalmát kell figyelembe vennie a 10%-os felső határnak adott esetben rájuk történő alkalmazása céljából (2014. szeptember 4-i YKK és társai kontra Bizottság ítélet, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 60. pont).
- 47 E tekintetben a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások forgalma 10%-os felső határának az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében történő megállapításával elérni kívánt cél többek között annak elkerülésére irányul, hogy az e felső határnál magasabb összegű bírság kiszabása meghaladja az említett vállalkozásnak a bírság megfizetésére irányuló képességét, abban az időpontban, amikor a Bizottság megállapítja a jogsértés tekintetében a felelősségét, és vele szemben pénzbüntetést szab ki (2014. szeptember 4-i YKK és társai kontra Bizottság ítélet, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 63. pont).
- 48 Ezt a megállapítást megerősíti az említett rendelet 23. cikke (2) bekezdésének második albekezdése, amely a 10%-os felső határt illetően megköveteli, hogy azt a Bizottságnak a jogsértést szankcionáló határozatát megelőző üzleti év alapján számítsák ki. Márpedig ezt a követelményt akkor tartják maradéktalanul tiszteletben, ha ezt a felső határt kizárólag a leányvállalat forgalma alapján határozzák meg a vele szemben kizárólagosan, az anyavállalat általi megszerzését megelőző időszakokra vonatkozóan kiszabott bírság esetében. Következésképpen e körülmények között a felelős vállalkozás mint gazdasági egység szerkezeti változását ténylegesen figyelembe veszik a bírság kiszámítása során (2014. szeptember 4-i YKK és társai kontra Bizottság ítélet, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, 64. pont).
- 49 Ebből következik, hogy amennyiben az anyavállalat felelősségét nem lehet megállapítani a leányvállalkozása által – az anyavállalat általi megszerzésének időpontja előtt – elkövetett jogsértésért, a 10%-os felső határ kiszámításakor a Bizottságnak az e leányvállalat által a jogsértést szankcionáló határozatot megelőző üzleti év során elért saját forgalmát kell figyelembe vennie.
- 50 Következésképpen a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 150. pontjában azt állapította meg, hogy amennyiben különbséget tesznek a kezdeti időszak – amely tekintetében kizárólag a leányvállalat felelős a jogsértésért – és a második időszak – amely tekintetében megállapítják az anyavállalatnak a leányvállalatával egyetemleges felelősségét – között, az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése nem írja elő azt, hogy a Bizottságnak vizsgálnia kellene, hogy a bírság azon része, amelynek megfizetése tekintetében nem állapították meg az anyavállalat egyetemleges felelősségét, meghaladja-e a leányvállalat saját forgalma 10%-át.
- 51 A fentiekből következik, hogy – anélkül, hogy a fellebbező által a fellebbezés első jogalapjának alátámasztására felhozott többi érvről, különösen az indokolási kötelezettség megsértésére alapított érvről határozatot kellene hozni – ezt a jogalapot megalapozottnak kell nyilvánítani. Következésképpen a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni abban a részében, amelyben azt állapította meg,

hogy a Bizottság nem követett el semmilyen hibát, amikor a Roca-csoport forgalmát vette figyelembe a 10%-os felső határ alkalmazása céljából azt az időszakot illetően, amely tekintetében a Laufen Austria jogsértésért fennálló kizárólagos felelősségét állapították meg.

A második jogalapról

A felek érvei

- 52 Második jogalapjával a Laufen Austria azt rója fel a Törvényszéknek, hogy – többek között a megtámadott ítélet 164–193., valamint 259–261. pontjában – megsértette a szankció egyéniesítése és a személyes felelősség, az arányosság, az egyenlő bánásmód és a bizalomvédelem elvét, valamint indokolási kötelezettségét, amennyiben – többek között a „jogsértés súlyosságára” vonatkozó együttható és a „kiegészítő összegre” vonatkozó együttható kiigazításakor, valamint a bírság alapösszegének csökkentésekor – nem vonta le a következtetéseket annak megállapításából, hogy a kartell többi résztvevőjéhez képest kevésbé volt súlyos az azon jogsértésben való részvétele, amellyel kapcsolatban a felelősséget a Laufen Austriának tudták be.
- 53 A Laufen Austria először is előadja, hogy a megtámadott ítélet 164–193. pontjában a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amennyiben a bírság összegének meghatározása céljából egyáltalán nem vette figyelembe azt, hogy a többi szankcionált vállalkozáshoz képest kevésbé volt súlyos a jogsértésben való részvétele. E tekintetben a jogsértésben való részvétel földrajzi kiterjedésén kívül a megtámadott ítélet egyáltalán nem tett különbséget a Laufen Austria magatartásának súlyossága és a részt vevő vállalkozások – magatartásuk jellege alapján – „kemény magját” képező vállalkozások magatartásának súlyossága között. Márpedig a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megfelelően a Törvényszéknek oly módon kellett volna csökkentenie a Laufen Austriával szemben kiszabott bírság alapösszegét, hogy a „jogsértés súlyosságára” és „kiegészítő összegre” vonatkozó alacsonyabb együtthatót alkalmaz az említett vállalkozások tekintetében alkalmazottaknál, továbbá le kellett volna vonnia a következtetéseket abból, amit a megtámadott ítélet 187., 259. és 260. pontjában megállapított.
- 54 Másodszer, a megtámadott ítélet 186. és 260. pontjában szereplő indokok ellentmondanak a bírságok fokozatossága tárgyában alkalmazandó ítélkezési gyakorlatnak, és – tévesen – a bírság arányosságának elvét részesítik előnyben az egyenlő bánásmód elvének rovására.
- 55 Harmadszor, a 2006. évi iránymutatás 29. pontjának harmadik francia bekezdése értelmében enyhítő körülményként kellett volna figyelembe venni a Laufen Austria megtámadott ítélet szerint megállapított jogsértésben való részvétel csekély súlyosságát. Márpedig a Törvényszék a megtámadott ítélet 189–191. pontjában – e rendelkezés túlságosan korlátozó és téves értelmezése alapján – elvetette a bírság bármiféle, ezen az alapon történő csökkentését.
- 56 Negyedszer, a Törvényszék megsértette a bizalomvédelem elvét, valamint nem teljesítette indokolási kötelezettségét, amennyiben a megtámadott ítélet 183. pontjában megállapította, hogy a Bizottság nem tért el a bírság összegének a 2006. évi iránymutatásban előírt számítási módszerétől.
- 57 A Bizottság vitatja a fellebbező érveit. Egyebekben – noha úgy véli, hogy a Törvényszék helytállóan utasította el a fellebbezőnek az egyenlő bánásmód és az arányosság elvének megsértésére alapított érveit – lényegében úgy véli, hogy nem pontos a Törvényszék által elfogadott azon előfeltevés, amely szerint a – csupán a jogsértés osztrák részében részt vevő – fellebbezőre alkalmazott, a „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó együtthatónak különböznie kellett volna az e kartell – hat tagállam területén a termékek három alcsoportja vonatkozásában elkövetett jogsértésben részt vevő – többi tagja tekintetében megállapítottól. A Bizottság ennél fogva arra kéri a Bíróságot, hogy változtassa meg az indokolást.

A Bíróság álláspontja

- 58 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy kizárólag a Törvényszék jogosult felülvizsgálni azt, hogy a Bizottság adott ügyben hogyan értékelte a jogsértő magatartások súlyosságát. A fellebbezés keretében a Bíróság felülvizsgálatának tárgya egyrészt annak vizsgálata, hogy a Törvényszék milyen mértékben vette jogilag helytálló módon figyelembe a valamely meghatározott magatartás súlyosságának az EUMSZ 101. cikk és az 1/2003 rendelet 23. cikke keretében történő értékelése szempontjából alapvető valamennyi elemet, másrészt pedig annak vizsgálata, hogy a Törvényszék jogilag megfelelő módon reagált-e a bírság törlésének vagy összege csökkentésének alátámasztására a felperes által felhozott összes érvre (lásd többek között: 1998. december 17-i Baustahlgewebe kontra Bizottság ítélet, C-185/95 P, EU:C:1998:608, 128. pont; 2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 244. pont; 2013. december 5-i Solvay Solexis kontra Bizottság ítélet, C-449/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:802, 74. pont).
- 59 Márpedig amennyiben második jogalapjával a Laufen Austria azt rója fel a Törvényszéknek, hogy sem a vitatott határozat jogszerűségének a megtámadott ítélet 164–193. pontjában elvégzett felülvizsgálata során, sem pedig a bírság meghatározása tekintetében a korlátlan felülvizsgálati jogkör ezen ítélet 258–261. pontjában történő gyakorlása során nem vette figyelembe azt, hogy a kartell „kemény magját” képező vállalkozásokhoz képest kevésbé súlyos a fellebbezőnek a megállapított jogsértésben való részvétele, hangsúlyozni kell, hogy a Bíróságnak, amennyiben fellebbezés keretén belül jogi kérdésekről határoz, nem feladata, hogy méltányossági okokból a sajátjával helyettesítse a Törvényszék értékelését, mivel az utóbbi az uniós jog megsértése miatt a vállalkozásokra kiszabott bírságok összegéről korlátlan felülvizsgálati jogkörében dönt (2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 245. pont; 2013. július 11-i Gosselin Group kontra Bizottság ítélet, C-429/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:463, 87. pont).
- 60 Egyebekben arra is emlékeztetni kell, hogy a bírságok összegének meghatározása során figyelembe kell venni a jogsértés időtartamát és az összes olyan tényezőt, amely hatással lehet a jogsértés súlyosságának értékelésére (2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 240. pont; 2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, C-444/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:464, 98. pont).
- 61 A jogsértések súlyosságának értékelésére hatással lévő tényezők között szerepel az egyes vállalkozások magatartása, a kartell létrehozásában játszott szerepük, az abból származó esetleges előnyük, méretük és az érintett termékek értéke, valamint az, hogy az ilyen típusú jogsértések milyen kockázatot jelentenek az Európai Unió célkitűzései szempontjából (2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 242. pont; 2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, C-444/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:464, 100. pont).
- 62 A jelen ügyben, amint az a megtámadott ítélet 179. pontjából következik, nem vitatott, hogy a Laufen Austria a jövőbeli áremelkedések összehangolásának végrehajtásából álló jogsértésben vett részt, hogy a Laufen Austria – a koordinációs szervezet, az Arbeitskreis Sanitärindustrie találkozóin való részvétele miatt – tudomást szerzett arról, hogy e jogsértés anyagi terjedelme a termékek három alcsoportjára vonatkozik, és hogy ez a jogsértés a teljes osztrák területet érinti.
- 63 A Törvényszék ebből azt a következtetést vonta le, hogy a Bizottság – a 2006. évi iránymutatás 21–23., valamint 25. pontjának megfelelően – helytállóan vélhette úgy, hogy megfelelő a „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó 15%-os együttható.

- 64 E tekintetben a Laufen Austria – a megtámadott ítéletben körülírt jogsértéssel kapcsolatos körülmények valóságtartalmának vitatása nélkül – azt rója fel a Törvényszéknek, hogy nem vette figyelembe, hogy többek között azért nem tartozott a kartell „kemény magjába”, mert nem járult hozzá annak létrehozásához és fenntartásához.
- 65 Márpedig még e körülmény esetleges megállapítása sem bizonyíthatja semmi esetre sem azt, hogy a Törvényszéknek azt kellett volna megállapítania, hogy nem megfelelő vagy túlságosan magas a „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó 15%-os együttható, mivel ezt a százalékos mértéket már önmagában a szóban forgó jogsértés jellege, azaz az áremelkedések összehangolása is igazolta. Az ehhez hasonló jogsértés ugyanis – a 2006. évi iránymutatás 23. és 25. pontja értelmében – a legsúlyosabb versenykorlátozások közé tartozik, ez a 15%-os mérték pedig a szankciónak az iránymutatás értelmében az ehhez hasonló jogsértések tekintetében előírt legalacsonyabb mértékének felel meg (lásd ebben az értelemben: 2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 124. és 125. pont; 2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, C-444/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:464, 125. pont).
- 66 Ennélfogva a Törvényszék helytállóan állapíthatta meg a megtámadott ítélet 179. és 258. pontjában, hogy a Bizottság nem sértette meg az arányosság elvét, amikor – a fellebbező szóban forgó jogsértésben való részvételének osztrák területre korlátozódó, mérsékelt földrajzi kiterjedése ellenére – 15%-os mértékben határozta meg a „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó együtthatót.
- 67 Amennyiben a Laufen Austria azt rója fel a Törvényszéknek, hogy – noha megállapította, hogy a jelen kartell többi résztvevőjéhez képest kevésbé volt súlyos a jogsértésben való részvétele – helyben hagyta vele szemben az említett együtthatókat, ekként pedig megsértette az egyenlő bánásmód elvét, meg kell állapítani, amint azzal lényegében a Bizottság érvel, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot a megtámadott ítélet 186. és 187., valamint 259. és 260. pontjában szereplő indokolással kapcsolatban, amely szerint egyrészt a hat tagállam területére és a termékek három alcsoportjára kiterjedő jogsértést súlyosabbnak kell tekinteni a jelen ügyben szóban forgó, egyetlen tagállam területén elkövetett jogsértésnél, másrészt pedig hogy az előbbi jogsértésben részt vevő vállalkozásokkal szemben pusztán emiatt a „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó, a fellebbező tekintetében alkalmazottnál magasabb együttható alapján kiszámított bírságot kellett volna kiszabni.
- 68 A „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó együttható meghatározását illetően ugyanis a 2006. évi iránymutatás 22. és 25. pontjából kitűnik, hogy számos tényezőt – különösen az iránymutatás 22. pontjában meghatározottakat – kell figyelembe venni. Jóllehet valamely jogsértés súlyosságának értékeléséhez, később pedig a kiszabandó bírság összegének meghatározásához figyelembe lehet venni többek között a jogsértés földrajzi kiterjedését, önmagában az a körülmény, hogy valamely jogsértés földrajzi kiterjedése tágabb egy másikénál, nem vonhatja szükségszerűen maga után azt, hogy összességében tekintve – és különösen jellegére figyelemmel – az előbbi jogsértést súlyosabbnak kell minősíteni, mint a másodikat, és hogy az ily módon a „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó, a második jogsértést szankcionáló bírság kiszámítása tekintetében alkalmazottnál magasabb együttható meghatározását igazolja (lásd ebben az értelemben: 2014. július 10-i Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítélet, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 178. pont).
- 69 Mindemellett emlékeztetni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód elve az uniós jog általános elve, amelyet az Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. és 21. cikke rögzít. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ez az elv megköveteli, hogy hasonló helyzeteket ne kezeljenek eltérő módon, és hogy az eltérő helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon, kivéve ha az ilyen bánásmód objektíven igazolható (lásd többek között: 2014. november 12-i Guardian Industries és Guardian Europe kontra Bizottság ítélet, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 51. pont).

- 70 Az említett elvet a Törvényszéknek nemcsak a Bizottság bírságokat kiszabó határozata jogszerűségének felülvizsgálata keretében, hanem korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlása keretében is tiszteletben kell tartania. E jogkör gyakorlása ugyanis a kiszabott bírságok összegének meghatározása során nem eredményezhet hátrányos megkülönböztetést azon vállalkozások között, amelyek az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével ellentétes megállapodásban vagy összehangolt magatartásban vettek részt (lásd ebben az értelemben: 2014. december 18-i Bizottság kontra Parker Hannifin Manufacturing és Parker-Hannifin ítélet, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, 77. pont).
- 71 Márpedig, amint az a Bíróság ítélezési gyakorlatából következik, ugyanezen elv értelmében valamely jogsértés súlyosságának értékeléséhez az ugyanabban a kartellben részt vevő vállalkozások közötti különbségeket – különösen részvételük földrajzi kiterjedésére tekintettel – nem szükségszerűen a „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó együttható meghatározásakor kell figyelembe venni, hanem arra a bírság kiszámításának valamely másik szakaszában – például az alapösszegnek a 2006. évi iránymutatás 28. és 29. pontja szerinti enyhítő és súlyosító körülmények alapján történő kiigazításakor – is sor kerülhet (lásd ebben az értelemben: 2013. július 11-i Gosselin Group kontra Bizottság ítélet, C-429/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:463, 96–100. pont; 2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, C-444/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:464, 104. és 105. pont).
- 72 Amint azt a Bizottság megjegyezte, ilyen különbségek az eladások – bírság alapösszegének kiszámításához figyelembe vett – értékén keresztül is megjelenhetnek, amennyiben az egyes részt vevő vállalkozások tekintetében ez az érték tükrözi e vállalkozások szóban forgó jogsértésben való részvételének jelentőségét, a 2006. évi iránymutatás 13. pontjának megfelelően, amely lehetővé teszi, hogy a bírságok kiszámításának kiindulópontjaként olyan összeget vegyenek figyelembe, amely tükrözi a jogsértés gazdasági jelentőségét és a vállalkozás jogsértésben betöltött szerepének súlyát (lásd ebben az értelemben: 2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, C-444/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:464, 76. pont).
- 73 Következésképpen amennyiben nem vitatott, hogy a fellebbezővel szemben kiszabott bírságok alapösszegét a fellebbező által osztrák területen teljesített eladások értéke alapján határozták meg, a Törvényszék az egyenlő bánásmód elvének megsértése nélkül határozhatta meg a megtámadott ítélet 186. és 187. pontjában, valamint 259. és 260. pontjában ezen érték 15%-ában a „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó együttható mértékét.
- 74 Jóllehet a fentiekből kitűnik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 186. és 187. pontjában, valamint 259. és 260. pontjában kifejtett indokolással összefüggésben tévesen alkalmazta a jogot, emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben a Törvényszék valamely határozatának indokolása az uniós jogot sérti, de rendelkező része egyéb jogi indokok miatt megalapozottnak bizonyul, az ilyen jogsértés nem eredményezheti e határozat hatályon kívül helyezését, és az indokolást meg kell változtatni (lásd ebben az értelemben: 1992. június 9-i Lestelle kontra Bizottság ítélet, C-30/91 P, EU:C:1992:252, 28. pont; 2008. szeptember 9-i FIAMM és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-120/06 P és C-121/06 P, EU:C:2008:476, 187. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 75 Márpedig – amint az a jelen ítélet 68–73. pontjában szereplő indokolásból kitűnik, amellyel a Törvényszék indokolását fel kell váltani – a jelen ügyben ez a helyzet.
- 76 Ennélfogva el kell utasítani a második jogalapot, amennyiben az azt rója fel a Törvényszéknek, hogy tévesen alkalmazta a jogot, és különösen az arányosság és az egyenlő bánásmód elvét sértette meg amiatt, hogy – mivel a fellebbezőre nem alkalmazott a „jogsértés súlyosságára” és a „kiegészítő összegre” vonatkozó kevésbé magas együtthatót az azon vállalkozásokra alkalmazottakhoz képest, amelyeknek a jogsértésben való részvétele a legsúlyosabb volt – a megtámadott ítéletben nem vette figyelembe, hogy kevésbé volt súlyos a fellebbező jogsértésben való részvétele.

- 77 Az arra alapított kifogást illetően, hogy a Törvényszék nem teljesítette indokolási kötelezettségét és megsértette a bizalomvédelem elvét, amikor a megtámadott ítélet 183. pontjában megállapította, hogy a Bizottság nem tért el a bírság összegének a 2006. évi iránymutatásban előírt számítási módszerétől, meg kell állapítani, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 169. és 170. pontjában általánosságban leírta ezt a módszert, az említett ítélet 172–174. pontjában pedig ennek a Bizottság által a jelen ügyre való alkalmazását.
- 78 Ennélfogva ennek a kifogásnak nem lehet helyt adni.
- 79 Végezetül az arra alapított kifogást illetően, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe a 2006. évi iránymutatás 29. pontja szerinti enyhítő körülményként azt, hogy a többi résztvevő részvételéhez képest kevésbé volt súlyos a fellebbező jogsértésben való részvétele, nem vitatott, hogy a Laufen Austria arra szorítkozott, hogy a megállapított jogsértésben való részvételének korlátozott jellegére hivatkozzon.
- 80 Márpedig a 2006. évi iránymutatás 29. pontja értelmében a fellebbezőnek – ahhoz, hogy az ilyen enyhítő körülmények alapján jogosult legyen a bírság összegének csökkentésére – azt kellett volna bizonyítania, hogy a piacon versenyző magatartás tanúsításával hatékony módon elkerülte a szóban forgó jogsértő megállapodások végrehajtását, amely bizonyítékkal a fellebbező – amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 191. pontjában megállapította – nem szolgált.
- 81 Mindenesetre a bizonyítékok értékelése – feltéve, hogy nem ezek elferdítéséről van szó, amire a jelen ügyben nem hivatkoztak – fellebbezés keretében nem kérdőjelezhető meg (lásd ebben az értelemben: 2011. január 13-i Media-Saturn-Holding kontra OHIM ítélet, C-92/10 P, nem tették közzé, EU:C:2011:15, 27. pont; 2014. július 10-i Görögország kontra Bizottság ítélet, C-391/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:2061, 28 és 29. pont; 2016. január 20-i Toshiba Corporation kontra Bizottság ítélet, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 40. pont).
- 82 Ebből következik, hogy a 2006. évi iránymutatás 29. pontjának harmadik francia bekezdése értelmében vett enyhítő körülmények Törvényszék általi vizsgálatával kapcsolatos kifogást el kell utasítani.
- 83 A fenti megfontolások összességéből következően a második jogalapot el kell utasítani.

Az ügynek a Törvényszék elé való visszautalásáról

- 84 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése értelmében a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén, ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.
- 85 Márpedig a jelen ügyben – mivel a Bíróság nem rendelkezik a Laufen Austria által a vitatott határozatot megelőző év során elért forgalmára vonatkozó adatokkal – a jogvitát nem lehet érdemben eldönteni. Ennélfogva a jelen ügyet vissza kell utalni a Törvényszékhez.

A költségekről

- 86 Mivel az ügyet a Bíróság visszautalja a Törvényszék elé, a jelen fellebbezési eljárás költségeiről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének a Laufen Austria kontra Bizottság ügyben 2013. szeptember 16-án hozott ítéletét (T-411/10, EU:T:2013:443) hatályon kívül helyezi.**

- 2) **A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé, hogy határozzon a kiszabott bírság csökkentése iránt a Laufen Austria AG által előterjesztett kérelemről.**
- 3) **A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.**

Aláírások